

У АТЕЉЕУ ИГМ „ТОЗА МАРКОВИЋ“

Почела „Тера 85“

● У старом погону ИГМ „Тоза Марновић“ вајари раде велике скулптуре од глине

СТАРИ погон II у склопу „Тозе“ оживео је као и сваког јула претходне године. Четврти кикиндски вајарски симпозијум, са високом покрајинском наградом и већ стеченим угледом, окупља и ове године вајаре чија имена нешто значе у савременој скулптури.

Од познатих, до сада су стигли и увелико раде Драго Тршар из Љубљане, Бошко Кућански из Сарајева, Анте Мариновић из Београда и Паоло Гаспарато из Италије.

(Опширније на петој страни)

Повезаност савременог и праисконског

● Пристигла је већина учесника симпозијума: за само неколико дана атеље се напунио скулптурама, брже но и једне године до сада ● За овај број разговарали смо са Бошном Кућанским и Антом Мариновићем

Бошко Кућански (1931.) редовни је професор на Стоматолошком факултету и професор по позиву на Академији уметности Универзитета у Сарајеву, члан Удружења ликовних уметника БиХ, Међународног удружења пластичара при УНЕСКО-у и редовни члан Академије наука и уметности Босне и Херцеговине. За њим је толико самоталних и заједничких изложби у земљи и широм света (и домаћих и међународних признања за скулптуру), да их је овде немогуће набрајати. Аутор је запажених јавних споменика, али и стотинак на учиних радова из медицине. Самосталном изложбом представиће се ових дана и Кикињанима...

Анте Мариновић (1947.) завршио је Факултет ликовних уметности у Београду, у класи професора Мише Поповића. Излагао је самостално у Вела Луци, Београду, Аранђеловцу, Нишу, Загребу, Љубљани, и на многим заједничким изложбама од Југославије до Атине, Александрије, Москве и Кијева, Париза... Добитник је петнаестак југословенских награда, од којих треба поменути „Златно перо“ и награду Октобарског салона...

● „Идеје су као птице...”

Професор Кућански као да живи од потребе да уради што више. „Теру“ ће напустити, највероватније, са испуњеном „нормом“ од петнаестак скулптура „за своју

душу“, мимо оних обавезних. Док говори о уметности и себи, ретко подиже поглед са оног што настаје под прстима у стаљном покрету.

— Професоре, шта је за Вас глина?

— Због своје податности глина је за мене, од мојих почетака, врло прихватљив материјал. У њој бележим примарне идеје о скулптури, које касније реализујем у дрвету или камену. Знате, идеје су као птице. Дођу из подсвести, залепришају и онда одлете, бестрага, тако да их је важно ухватити, забележити. Ја то чиним прво на комадићу хартије, а затим у глини, у малој форми каквих имам пуно у атељеу.

— Јесте ли за ових неколико дана формирали какво мишљење о „Тери“ и њеним могућностима?

— Председник сам Координационог одбора Савеза ликовних уметника Југославије за симпозијуме и колоније, учествовао сам и сам на многим... „Тера“ је јединствен симпозијум у глини, који пружа уметнику широке изражајне могућности. Импресионира пре свега својим радним амбијентом, солидним смештајем учесника, а затим оним за све уметнике веома прихватљивим моментом, да могу да направе и да испеку, према властитим нахођењима, неколико скулптура и за себе.

Одушевљени „ТЕРОМ“: Бошко Кућански и Анто Мариновић

— Брзо радите...

— Рад је увек био моја опсесија, поготово на скулптури. Морам признати да сам се и овде са изузетним полетом прихватио посла, тим више што су могућности за скулпторски рад на симпозијуму практично неисцрпне... Глина, амбијент, помало и порекло, инспиришу ме да овде реализујем неке идеје о повезаности савременог и праисконског, да створим један мали кикиндски циклус са „Тера“, који ће, уз већ готове скулптуре у камену, сачињавати моју следећу изложбу у Сарајеву...

● Иронизирање нрутих старих цивилизацијских ансиома

Под брадом далматински оомех и шћетлук, под рукама увек нова изненађења у глини. Не воли фотографисање, а ван атељеа, на полигону II, не воли разговор о уметности, накула о свему другом.

То је Анте Мариновић „на први поглед“.

— Коначно сте стигли...

— Па да! Ја сам први Далматинац који је дошао да преконтролише како функционише Павловско море... Шалим се. На „Теру“ сам био позван још прве године. Већ тада сам се заљубио у Кикинду, али сам се на неки начин бојао и ту љубав одлагао четири године. Када се заљубим, никада не знам шта ће да ме лупи...

— Дефинишите себе као вајара...

— По материјалу сам, као прави Корчулан, опредељен за камен. По оном што радим, ја сам нефигуративац, али не спадам у оне апстрактне...

— А глина?

— Са њом немам већих искустава. Има неки карактер који је... ниско, при земљи. Не пружа отпор, дозвољава да је лако савладаш... Брзо се подаје!

— Зашто сте се определили за овај огромни тег?

— То је реплика нечега што сам већ радио у Панчеву. Овде се сав мери на метричке центре, све је велико, па то подстиче да идеју уобличиш кроз форме тегова. Уједно је то и иронизирање према цивилизацијским аксиомама, који су данас сви доведени у питање... Крута стара мерида и мере стално се мењају...

— Ваши утисци о „Тери“?

— Био сам код нас и у свету на неколико симпозијума. Овај се служије пажњу и поштовање досадашњим думетима и овим што је у току. Треба одати признање људима који су га иницирали, онима који су имали слуха и разумевања да га у оквиру ИГМ остваре и развијају, а посебно бројној екипи, од радника у погонима до Слободана Којића, која у данашњим општим условима има снаге да већ мисли на сутра, на даљи развој „Тера“.

Разговарао:

Хрвоје Радовановић